

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobce: Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu**, IČ 67010041, se sídlem Cejl 48/50, Brno, proti **žalovanému: Krajský úřad Ústeckého kraje, odbor územního plánování a stavebního řádu**, se sídlem Velká Hradební č.p. 3118/48, Ústí nad Labem, zastoupenému Mgr. Drahomírou Kouteckou, advokátkou se sídlem Náměstí Míru 336, Litvínov, za účasti **osob zúčastněných na řízení: 1. Ředitelství silnic a dálnic ČR**, IČ 65993390, se sídlem Na Pankráci 56, Praha 4, **2. Společnost ochránců životního prostředí**, IČ 7120112, se sídlem Nerudova 34, Litoměřice, a **3. GTS Czech s.r.o.**, IČ 28492170, se sídlem Přemyslovská 2845/43, Praha 3, v řízení o žalobě, kterou se žalobce domáhal zrušení stanoviska Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zák. č. 244/1992 Sb. ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., zrušení rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 14.2.2001, č.j. M/100130/01 SRK/813/R-1057/00, zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23.2.2010, č.j. 577/UPS/2009, JID 33520/2010/KÚÚK,

t a k t o :

- I.** Ve vztahu k návrhu na zrušení stanoviska Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zák. č. 244/1992 Sb. ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., se **žaloba odmítá**.
- II.** Ve vztahu k návrhu na zrušení rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 14.2.2001, č.j. M/100130/01 SRK/813/R-1057/00, se **žaloba odmítá**.
- III.** Rozhodnutí Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru územního plánování a stavebního řádu, ze dne 23.2.2010, č.j. 577/UPS/2009, JID 33520/2010/KÚÚK, a rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování, ze dne 30.9.2009, č.j. výst.: 6693-326/OST/2009/Ves, sp. zn. 6693/2009/Ves, se **pro nezákonnost a vady řízení zrušují** a věc se **vrací** žalovanému k dalšímu řízení.

- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 2 050,- Kč do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se v žalobě podané v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 23.2.2010, č.j. 577/UPS/2009, JID 33520/2010/KÚÚK, kterým bylo změněno rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování ze dne 30.9.2009, č.j. výst. 6693-326/OST/2009/Ves, kterým bylo vydáno stavební povolení na stavbu „Dálnice D8, stavba 0805 Lovosice – Řehlovice, část stavby A 413, Venkovní vedení VN 22kV – odbočka Opárno – km 51,8, část stavby A 423 Kabelové vedení NN pro hřiště – km 50,0, část stavby A 501 Přeložka VTL plynovodu DN 5009 – km 48,4 – 49,55, část stavby Přeložka VTL plynovodu DN 500 – km 51,2 – 52,15 a část stavby A 901 Šatny FC Vchynice umístěných na pozemcích p.p.č. 255/1, 255/2, 262/1, 286 v k.ú. Sulejovice, na pozemcích p.p.č. 2439/4, 2439/5, 2440/1, 2440/2, 2441/1 v k.ú. Lovosice, na pozemcích p.p.č. 225/4, 233/4, 233/14, 808/1, 814/1, 814/16, 814/17, 814/18, 814/23, 2203/3, 2203/4, 2203/6 v k.ú. Vchynice, na pozemcích p.p.č. 623/1, 623/3, 623/5, 623/8, 663/3, 663/11, 665/4, 665/5, 670/3, 713, 723/3, 723/4, 732/4, 732/8, 732/10, 733/8, 733/10 v k.ú. Boreč u Lovosic a na pozemcích p.p.č. 396/1 (PK 389, 391, 399), 396/4 (PK 387/1, 381, 384/2, 387/1, 387/2), 396/6 (PK 381, 618), 660/2, 660/3, 660/7 a 614/1 v k.ú. Opárno. Žalobou napadené rozhodnutí mění výše citované prvostupňové rozhodnutí tak, že se vypouští část výroku nazvaná „Upozornění“, a to v celém jeho rozsahu a v části „Rozhodnutí o námitkách účastníků řízení“ se vypouští odstavec, kterým se zamítají námitky občanského sdružení Děti Země – Klub za udržitelnou dopravu, a odstavec, kterým se zamítají námitky občanského sdružení Společnost ochránců životního prostředí.

V úvodu své žaloby se žalobce vyjadřuje k otázce jeho aktivní legitimace k podání dané žaloby. Poukazuje na skutečnost, že je organizační jednotkou občanského sdružení Děti Země s vlastní právní subjektivitou. Účastnil se předmětného správního řízení na základě § 70 zák. č. 114/1992 Sb., o ochraně krajiny a přírody (dále jen „zákon o ochraně krajiny“) v souladu s ustanoveními zák. č. 183/2006 Sb., stavební zákon (dále jen „stavební zákon“). Svoji aktivní žalobní legitimaci dovozuje žalobce z možnosti přímé aplikace směrnice Rady 85/337/EHS. Dále dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci z ustanovení čl. 9 odst. 3 a 4 Úmluvy o přístupu k informacím, účasti veřejnosti na rozhodování a přístupu k právní ochraně v záležitostech životního prostředí (dále jen „Aarhuská úmluva“). Z obou výše uvedených pramenů žalobce dovozuje svoji aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 zák. č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“), k přezkumu rozhodnutí správních orgánů jak z hlediska dodržení procesních předpisů, tak i z hlediska dodržení hmotněprávních ustanovení zákonů. Dále žalobce trvá na tom, že jeho aktivní žalobní legitimace vyplývá rovněž z ustanovení § 65 odst. 2 s.ř.s., neboť byl postupem žalovaného na svých procesních právech dotčen takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí.

Žalobce se v rámci podaného žalobního návrhu domáhá v rámci přezkumu napadeného rozhodnutí přezkoumání zákonnosti podkladového stanoviska o hodnocení vlivů na životní prostředí (dále jen „stanovisko EIA“) ze dne 15.11.1996. Předmětná stavba dálnice D8-0805 Lovosice - Řehlovice dle žalobce v souladu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. zák. č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí (dále jen „zákon o posuzování vlivů“), podléhá posouzení vlivů na životní prostředí a dle § 10 odst. 4 citovaného zákona bylo stanovisko EIA nezbytným podkladem pro vydání napadeného rozhodnutí. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19.1.2010, č.j. 1 As 91/2009-83, trvá na tom, že na stanovisko EIA vydané dle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů rozvojových koncepcí a programů na životní prostředí, je nutné pohlížet jako na stanovisko EIA vydané dle zákona o posuzování vlivů, neboť obě mají stejnou funkci – jde o odborné podklady pro všechna navazující správní řízení, jejichž uložené podmínky na ochranu životního prostředí a přírody a krajiny jsou nezávazné. Je povinností správních orgánů u všech navazujících správních řízení mezi podmínky vydávaných správních rozhodnutí zahrnovat i relevantní podmínky stanoviska EIA vydaného dle starší zákonné úpravy, popřípadě věrohodným a doložitelným způsobem prokázat, proč je zahrnout nelze. S odkazem na judikaturu Nejvyššího správního soudu (např. rozsudky ze dne 14.6.2007, č.j. 1 As 39/2006-55, ze dne 29.8.2007, č.j. 1 As 13/2007-63, ze dne 28.6.2007, č.j. 5 As 53/2006-46, ze dne 26.6.2007, č.j. 4 As 70/2006-72, či ze dne 14.6.2006, č.j. 2 As 59/2005-136) žalobce konstatuje, že stanovisko EIA není samostatně přezkoumatelné, nicméně lze ale provést jeho soudní přezkum v rámci žaloby proti „konečnému rozhodnutí“, kterým napadené rozhodnutí je. Žalobce dále uvedl, že hlavním důvodem nezákonnosti vydání stanoviska EIA je skutečnost, že při procesu EIA v roce 1996 nebyly posouzeny alternativní varianty (koridory) dálnice D8-0805, ačkoli jedním z cílů zákona o posuzování vlivů je na základě návrhů účastníků procesu EIA posoudit všechny reálné varianty záměru. Žalobce konstatuje, že o výběru koridorů a variant dálnice D8-0805 se pro daný úsek rozhodovalo ve třech procesech:

1. v procesu SEA o výběru koridoru dálnice D8-0805, resp. ke studii „Dálnice D8 - stavba 0805 úsek Lovosice - Řehlovice“ ukončeném stanoviskem SEA ze dne 20.4.1995, č.j. OÚV/139/95 (dále jen „stanovisko SEA ze dne 20.4.1995“), jímž byl vybrán koridor „C“ s variantami „C1“ a „C2“ (a např. koridor „B“ s dlouhým tunelem se zamítl),
2. v procesu SEA pro územní plán vyššího územního celku okresu Litoměřice, v němž již byly posuzovány pouze varianty v rámci koridoru „C“, ukončeném stanoviskem SEA ze dne 21.12.1995, jímž byl znovu potvrzen koridor „C“ a vybrána varianta „C2“,
3. v procesu EIA o výběru varianty dálnice D8-0805 v Chráněné krajinné oblasti České středohoří, v němž byly posuzovány pouze varianty v rámci koridoru „C“, ukončeném stanoviskem EIA ze dne 15.11.1996, jímž byla znovu vybrána varianta „C2“.

Zásadním je dle žalobce proces SEA o výběru koridoru dálnice D8-0805, v němž orgány státní správy a samosprávy za koordinace Ministerstva životního prostředí ČR a bez účasti dotčené veřejnosti posuzovaly tři koridory dálnice (včetně koridoru „B“ s tunelovými variantami). Výsledkem tohoto procesu bylo stanovisko Ministerstva životního prostředí ČR SEA ze dne 20.4.1995 s doporučením dále se zabývat pouze variantami „C2“ a příp. „C1“ v koridoru „C“, nikoli variantami „A“ a „B“.

Tento proces SEA byl dle žalobce zcela nezákonný, neboť předmětem posuzování v tomto procesu nebyla žádná „koncepce“ ve smyslu tehdy platného znění § 14 odst. 1 zákona

o posuzování vlivů a vůbec tedy neexistoval zákonný podklad pro vedení tohoto procesu. Dále spatřuje nezákonnost tohoto procesu v tom, že v tomto procesu SEA nebyl dodržen procesní postup podle § 14 odst. 3 a odst. 4 zákona o posuzování vlivů, pokud jde o zveřejnění příslušné dokumentace a posouzení vlivů, možnost veřejnosti podávat k nim připomínky a přihlídnutí k těmto připomínkám ze strany příslušného orgánu – veřejnost především neměla k dispozici zákonem stanovenou lhůtu 60 dní k seznámení se se studií o koridorech dálnice D8-0805 (listopad 1994) a s krajinářským hodnocením (leden 1995) a k vyjádření se k ní, neboť jediné pracovní jednání proběhlo dne 29.11.1994. Pozvánka k jednání byla zaslána zástupcem Ředitelství silnic a dálnic jen vybraným úřadům a osobám. Veřejné projednání s dotčenou veřejností o koridorech nebylo nikdy a nijak zveřejněno na žádné úřední desce.

Žalobce trvá na tom, že nezákonný proces SEA o výběru koridoru dálnice D8-0805 ukončený stanoviskem SEA ze dne 20.4.1995 „předurčil“ výběr koridoru dálnice, neboť oba navazující procesy, tedy SEA pro územní plán velkého územního celku okresu Litoměřice a EIA pro stavbu dálnice, se s odkazem na citované stanovisko SEA zabývaly pouze koridorem „C“ a nikoli již jinými koridory. Možné koridory s jednotlivými variantami tak nebyly posouzeny za účasti dotčené veřejnosti. Stanovisko SEA ze dne 20.4.1995 vyloučilo posouzení dalších koridorů a variant dálnice D8 (včetně tunelového koridoru), takže dotčená veřejnost se v procesu EIA mohla vyjádřit už jen ke dvěma vybraným variantám v koridoru „C“, které ovšem byly vybrány jen zástupci dotčených orgánů státní správy (úředníky) a samosprávy.

Žalobce trvá na tom, že s ohledem na výše uvedené chybělo objektivní porovnání realizované varianty dálnice s jinými zkoumanými koridory a s variantami uvnitř nich (zejména s dlouhými tunely).

Žalobce dále svojí žalobou napadá i rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 14.2.2001, č.j. M/100130/01 SRK/813/R-1057/00, kterým bylo rozhodnuto o zamítnutí rozkladu proti rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 13.7.2000, č.j. 100410/00-OOP/4666/00 600/2275/00, kterým byla povolena výjimka ze zákazu stavět dálnice v chráněné krajinné oblasti. Předmětné rozhodnutí považuje žalobce za závazný podklad pro žalobou napadené rozhodnutí.

Namítá, že v průběhu řízení o udělení výjimky bylo porušeno jeho právo vyjádřit se k podkladům rozhodnutí před vydáním rozhodnutí ve věci ve smyslu § 33 odst. 2 zák. č. 71/1967 Sb., o správním řízení (dále jen „starý správní řád“). Uvádí, že Ministerstvo životního prostředí si před vydáním rozhodnutí pořídilo odborné posouzení vypracované Ing. Hlaváčkem z Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, které použilo ve svém rozhodnutí k vyvrácení námitky žalobce ohledně negativního ovlivnění průchodnosti krajiny pro migrující živočichy povrchovou variantou dálnice D8-0805. Ministerstvo životního prostředí však před vydáním svého rozhodnutí neumožnilo se s touto studií podrobně seznámit. V této skutečnosti spatřuje žalobce výše uvedené procesní pochybení při vydání předmětného rozhodnutí.

Dále namítá, že předmětné rozhodnutí ministra životního prostředí je stiženo nezákonností, neboť podkladem pro toto rozhodnutí bylo i výše uvedené nezákonným způsobem přijaté stanovisko SEA ze dne 20.4.1995. V důsledku nezákonností při přijetí podkladového stanoviska musí být nutně dle žalobce stiženo nezákonností i rozhodnutí přijaté na jeho podkladě.

Žalobce rovněž namítá, že předmětné rozhodnutí o povolení výjimky nesplňuje základní podmínku § 43 zákona o ochraně krajiny, tedy že veřejný zájem na realizaci předložené varianty dálnice D8-0805 (povrchové) výrazně převažuje nad veřejným zájmem ochrany přírody a krajiny v Chráněné krajinné oblasti České středohoří. Prvoinstanční

rozhodnutí Ministerstva životního prostředí totiž neobsahuje důvody, zjištění a srovnání, jimiž byl rozhodující orgán veden k závěru, že právě v trase předložené investorem stavby bude narušení ochranných podmínek i krajinného rázu chráněné krajinné oblasti natolik nízké, že zde již výrazně převažuje jiný veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody. Dle žalobce se tvrzení o splnění zákonných předpokladů ve smyslu § 43 zákona o ochraně krajiny neopíralo o žádné důkazy, a tedy nevycházelo ze spolehlivě zjištěného stavu věci.

Dále žalobce namítá, že se stavební úřad nevypořádal se žádnou ze 17 podmínek stanoviska EIA, které se dle žalovaného vztahují k předmětnému stavebnímu řízení. Žalobce trvá na tom, že stanovisko EIA je jedním z významných podkladů rozhodnutí dle § 50 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správní řád (dále jen „správní řád“), a dle § 50 odst. 3 a § 68 odst. 3 správního řádu byl příslušný stavební úřad povinen v odůvodnění se s příslušnými podmínkami vyplývajících ze stanoviska EIA výslovně vypořádat. Trvá na tom, že je zcela lhostejné, dle jakého právního předpisu bylo stanovisko EIA vydáno, neboť vždy je podkladem pro jakékoliv navazující správní řízení a povinností správních orgánů je v každém navazujícím správním řízení do podmínek správního rozhodnutí zahrnout relevantní podmínky příslušného stanoviska EIA, popřípadě uvést, proč některé podmínky zahrnuty nebyly. Dle žalobce jsou z hlediska následných řízení stanoviska EIA vyhotovená dle zák. č. 244/1992 Sb. a dle zák. č. 100/2001 Sb. zcela rovnocenná. Nelze tedy souhlasit s názorem žalovaného, že v případě stanoviska EIA vyhotoveného dle zák. 244/1992 Sb. není nutné se s jeho závěry v rozhodnutí vypořádávat. Dle žalobce bylo v daném řízení popřeno jeho právo dle § 70 odst. 1 zákona o ochraně krajiny účinným způsobem zastupovat veřejnost při ochraně přírody a krajiny, když jeho logický a zákonný požadavek na zahrnutí nejméně 17 podmínek platného stanoviska EIA ze dne 15.11.1996 správní orgány zamítly.

Žalobce dále namítá, že požadoval, aby do příslušného stavebního povolení bylo zahrnuto 17 dle jeho názoru relevantních podmínek stanoviska EIA. Na tento jeho požadavek mělo být pohlíženo jako na 17 dílčích námitek, se kterými se měl správní orgán jednotlivě přezkoumatelným a pečlivým způsobem vypořádat. Žalovaný se ovšem k těmto námitkám vyjádřil pouze tak, že odkázal na vztah zákona č. 244/1992 Sb. a zák. č. 100/2001 Sb. V takovém postupu spatřuje žalobce porušení ustanovení § 68 odst. 3 správního řádu, neboť se žalovaný nevypořádal řádně s jeho námitkami.

Dále žalobce namítá, že nebyla splněna podmínka č. 32 územního rozhodnutí, podle níž je nutné s žádostí o stavební povolení předložit i pravomocné výjimky k zásahu do biotopů a jedinců zvláště chráněných druhů organismů vydaných dle § 56 zákona o ochraně krajiny. Investor sice s podáním žádosti o stavební povolení dne 25.3.2009 výjimku k zásahu do biotopů kriticky a silně ohrožených druhů organismů předložil, ale Městský soud v Praze ji svým rozsudkem ze dne 12.1.2009, č.j. 7 Ca 99/2006-65, zrušil. Tento rozsudek nabyl právní moci dne 17.3.2009, tedy 8 dní před podání žádosti o stavební povolení investorem. Žalobce navrhoval přerušení řízení do povolení nové výjimky, neboť trvá na tom, že pouze v příslušném řízení o výjimce lze za účasti všech relevantních účastníků řízení rozhodnout, zda povolované stavební objekty škodlivě zasahují do biotopů či nikoliv. Tomuto návrhu nebylo vyhověno, neboť na základě žádosti prvostupňového orgánu vydala Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří nezávazné vyjádření ze dne 21.8.2009, č.j. 03925/CS/09, o tom, že předmětné stavby výjimku dle § 56 zákona o ochraně krajiny nepotřebují.

Dále poukázal žalobce již v průběhu odvolacího řízení na skutečnost, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29.5.2009, č.j. 7 Ca 162/2008-173, bylo zrušeno rozhodnutí o povolení výjimky pro ohrožené druhy organismů vydané Ministerstvem životního prostředí dne 4.6.2004, č.j. 530/460/04-RNDR.Abt.-UL.

Žalobce zdůraznil, že na udělení předmětných výjimek není právní nárok, proto nelze předjímat výsledek řízení o těchto výjimkách. Trvá na tom, že probíhající řízení o obou výjimkách nelze obcházet nezávaznými vyjádřeními kohokoliv, neboť např. tvrzení o nepotřebnosti takové výjimky nemusí naplňovat § 3 správního řádu. Jedině až na základě příslušného právního řízení za účasti všech účastníků řízení, kdy každý z nich může předkládat své námitky, důkazy, znalecké posudky apod., bude možné jednoznačně tvrdit, které stavební objekty či části území pro plánovanou stavbu předmětné výjimky nepotřebují či potřebují. Dle žalobce je nepřípustné, aby si nějaké orgány ochrany přírody přisvojovaly v rozporu s § 50 zákona o ochraně krajiny a v rozporu s § 3 a § 50 správního řádu taková práva, která by jim umožňovala řízení dle § 56 zákona o ochraně krajiny ještě v jejich průběhu obcházet vydáváním nezávazných a zákonným způsobem nepřezkoumatelných vyjádření, které stavební objekty zasahují či nezasahují do biotopů zvláště chráněných druhů organismů a zda tyto zásahy jsou škodlivé či nikoliv, tedy zda potřebují nebo nepotřebují výjimku za zákona o ochraně krajiny.

Dále žalobce zdůrazňuje, že pokud podmínka č. 32 územního rozhodnutí uvádí, že k žádosti je nutno přiložit pravomocnou výjimku, tak dle jeho názoru logickou úvahou je nutno dospět k závěru, že předmětné rozhodnutí o výjimce musí platit až do vydání stavebního povolení. V případě zrušení obou výjimek nelze tvrdit, že předložená projektová dokumentace je v souladu s požadavkem dotčeného orgánu. Trvá na tom, že žalovaný měl prvostupňové rozhodnutí v souladu s § 111 odst. 3 písm. b) stavebního zákona zrušit do doby, než bude v řízení o výjimkách pravomocně rozhodnuto a bude tak splněna podmínka dle č. 32 příslušného územního rozhodnutí.

Žalobce rovněž poukázal na skutečnost, že nelze zjistit, na základě jakých podkladů a důkazů Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří své vyjádření vydala. Poukázal rovněž na skutečnost, že např. z inventarizačního průzkumu prof. Bejčka (srpen 2009) vyplývá, že průzkumy nebyly provedeny na celém území stavby, nebyly provedeny ve vhodném období (chybí jarní a podzimní aspekt) a dokonce sám autor upozorňuje, že na řadě míst již se skrytou zeminou dochází k reintrodukcí (k návratu) zvláště chráněných druhů živočichů.

Dále žalobce namítá, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30.3.2010, č.j. 5 A 48/2010-108, bylo zrušeno rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 26.3.2007, č.j. 530/81 R/07-Abt/UL, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří dle § 12 a § 44 zákona o ochraně krajiny ze dne 25.9.2006, č.j. 00170/CS/SR/-XII-8/06/Pe, které bylo dle územního rozhodnutí nutným podkladem pro vydání stavebního povolení. Žalobce trvá na tom, že ačkoliv žalovaný v době vydání žalobou napadeného rozhodnutí disponoval pravomocně vydaným rozhodnutím orgánu ochrany přírody dle § 12 a § 44 zákona o ochraně krajiny, vzhledem ke skutečnosti, že soud pravomocně zjistil, že toto rozhodnutí trpí závažnou vadou, stíhá tato vada i rozhodnutí vydaná v předmětném řízení a je nutno je tedy rovněž zrušit.

Pro úplnost žalobce zdůrazňuje, že podkladem pro rozhodnutí dle § 12 a § 44 zákona o ochraně krajiny bylo stanovisko EIA, jehož nezákonné přijetí žalobce popsal již výše. Trvá na tom, že v důsledku nezákonnosti tohoto „podkladového“ stanoviska je stíženo nezákonností i rozhodnutí dle § 12 a § 44 zákona o ochraně krajiny a v důsledku toho i stavební povolení a žalobou napadené rozhodnutí.

Žalovaný ve svém písemném vyjádření k podané žalobě navrhl její zamítnutí v plném rozsahu.

Žalovaný se ve svém vyjádření k žalobě vyjádřil pouze k některým žalobním bodům, a to k těm, které směřují dle jeho názoru proti žalobou napadenému rozhodnutí o odvolání proti stavebnímu povolení.

K námitce týkající se nezahrnutí relevantních podmínek stanoviska EIA do stavebního povolení žalovaný uvádí, že požadavek žalobce na zahrnutí těchto podmínek do stavebního povolení vyhodnotil prvostupňový orgán jako námitku účastníka řízení a samostatným výrokem stavebního povolení o ní rozhodl, a to tak, že jí zamítl. Skutečnost, že o uvedené námitce nemělo být vůbec rozhodováno, byla jedním z důvodů změny odvoláním napadeného rozhodnutí o stavebním povolení ze strany žalovaného. Dle § 114 odst. 1 stavebního zákona může účastník řízení uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Žalovaný trvá na tom, že žalobce svoji účast v řízení odvozoval z ustanovení § 109 stavebního zákona ve spojení s § 70 a § 90 odst. 4 zákon o ochraně krajiny a ne z titulu vlastnických práv, která by mohla být rozhodnutím přímo dotčena, nelze jimi uplatněná stanoviska a vyjádření považovat za námitky podané podle § 114 odst. 1 stavebního zákona, o kterých je stavební úřad oprávněn rozhodovat. Žalovaný tedy odmítá tvrzení žalobce, že na 17 namítaných podmínkách EIA měly správní orgány nahlížet jako na 17 dílčích námitek a s každou z nich se jednotlivě vypořádat.

Žalovaný rovněž odmítá tvrzení žalobce, že mu bylo upřeno základní právo efektivně hájit zájmy ochrany přírody. Žalobce byl účastníkem stavebního řízení a na svých procesních právech, z titulu kterých je účastníkem řízení, postupem správních orgánů zkrácen nebyl.

K otázce zahrnutí podmínek stanoviska EIA do rozhodnutí žalovaný uvádí, že stavební úřad vycházel ze stanoviska, že stanovisko EIA vydané dle zák. č. 244/1992 Sb., je stále platným dokumentem, s ohledem na přechodná ustanovení zákona o posuzování vlivů však nová právní úprava se na tato stanoviska nevztahuje, a proto stavební úřad neshledal povinnost převzít do rozhodnutí o stavebním povolení v nich obsažené podmínky nebo povinnost odůvodnit ve stavebním povolení jejich nepřevzetí. Při uvedeném závěru vycházel stavební úřad z rozhodnutí Ministerstva životního prostředí, ze dne 26.3.2007, č. 530/81 R/07-Abt/UL, a z rozsudku Městského soudu v Praze, který žalobu proti citovanému rozhodnutí Ministerstva životního prostředí rozsudkem ze dne 17.4.2009, č.j. Ca 171/2007-51, zamítl. V tomto závěru stavebního úřadu žalovaný neshledal žádné pochybení. Nepovažoval tedy za pochybení skutečnost, že na základě požadavků žalobce nebyly jím specifikované podmínky stanoviska EIA zahrnuty do stavebního povolení. Přesto se žalovaný v odvolacím řízení problematikou 17 žalobcem specifikovaných podmínek stanoviska EIA zabýval. Dospěl k závěru, že prvních 9 namítaných podmínek jsou podmínky pro fázi přípravy stavby – tyto podmínky může investor uplatnit, za předpokladu, že se týkají povolované stavby, pouze tím způsobem, že je projektant zapracuje do projektové dokumentace, která je překládána stavebníkem se žádostí o stavební povolení. Druhou skupinou jsou podmínky pro fázi realizaci stavby. Žalovaný neshledal, že se jedná o podmínky, týkající se povolované části stavby dálnice D8, které by bylo nezbytné zahrnout do stavebního povolení. Pokud by dospěl žalovaný k závěru, že se týkají předmětné povolované stavby, jistě by se v rozhodnutí o odvolání uvedená skutečnost odrazila. Žalovaný zdůrazňuje, že je nutné odlišit nezahrnutí relevantních podmínek a nezahrnutí ostatních podmínek, které se povolované části stavby netýkají. V případě úmyslného nezahrnutí relevantních podmínek je odůvodnění tohoto postupu zákonnou povinností. Žalovaný poukazuje na skutečnost, že předmětem posouzení vlivů na životní prostředí je velmi rozsáhlá liniová stavba, se kterou nutně souvisejí další investice (dopravní napojení přilehlých komunikací, přeložky inženýrských sítí, terénní úpravy apod.) Tyto investice pochopitelně souvisejí se stavbou hlavní a tvoří s ní jeden celek.

Nicméně žalovaný považuje za nezbytné upozornit, že např. samotné přeložky inženýrských sítí nejsou záměrem, který podléhá posouzení vlivů na životní prostředí, ale staly se součástí stavby, tomuto posouzení podléhající. Žalobcem namítané podmínky ze stanoviska EIA, např. týkající se zařízení staveniště, skřívky ornice, zajištění přístupu na zemědělské a lesní pozemky, jednoznačně nesměřují k části stavby, která byla povolena dotčeným rozhodnutím. Žalovaný nesouhlasí s tvrzením žalobce, že předmětné stavební povolení v důsledku nezahrnutí podmínek stanoviska EIA bylo ve své podstatě vydáno bez tohoto povinného podkladu.

K námitce absence povinných podkladových rozhodnutí – výjimky k zásahu do biotopů zvláště chráněných druhů organismů žalovaný uvádí, že správní orgány nepovažují vydání nových rozhodnutí v daných otázkách za předběžné otázky v daném řízení, neboť z odborného stanoviska Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří vyplývá, že záměr stavebníka, tj. jednotlivé stavby A 413, A 423, A 501, A 502 a A 901 svou povahou a umístěním podle současného stupně poznání dotčeného území nevyžadují vydání výjimky dle § 56 zákona o ochraně krajiny ze zákazů dle § 49 a § 50 zákona o ochraně krajiny. Posouzením nezbytnosti výjimek pro předmětnou stavbu, resp. splněním podmínky č. 32 územního rozhodnutí, se žalovaný v odvolacím řízení zabýval, avšak nikoli z důvodu, že by byla uplatněna žalobcem, ale z důvodu povinnosti přezkoumat zákonnost odvoláním napadeného rozhodnutí ve smyslu § 89 odst. 2 správního řádu, a následně dospěl k závěru, že stavební úřad nepochybil, když vydal stavební povolení, aniž by vyčkal vydání nových rozhodnutí o výjimkách. Žalovaný nikterak nepopřel nutnost splnění podmínky č. 32 územního rozhodnutí, jak namítá žalobce. Pro celou stavbu „Dálnice D8, stavba 0805, část A – trasa dálnice Lovosice – Řehlovice“, bylo vydáno jedno územní rozhodnutí. Podmínky byly stanoveny pro celou tuto část dálnice, a to jak pro povolení tělesa komunikace, tak pro ostatní dílčí stavby. Na rozdíl od územního rozhodnutí je pro realizaci stavby, a to zejména z důvodu věcné a místní příslušnosti několika stavebních úřadů, třeba vydání více stavebních povolení. Dle žalobce tedy nelze územním povolením stanovené podmínky paušálně vyžadovat u všech stavebních povolení. Stavební úřad musí vyhodnotit relevantnost podmínek územního rozhodnutí ve vztahu ke konkrétní projednávané části stavby, tzn. charakteru a lokalitě povolované stavby. Vyžadovat vydání „výjimek“ pro povolení dílčí části stavby, která se jednoznačně nenachází na území biotopů zvláště chráněných druhů organismů, je absurdní a nemá oporu v zákoně.

K námitce, že žalovaný nehájil veřejný zájem na ochranu biotopů zvláště chráněných druhů organismů, když vydal rozhodnutí bez dokončeného řízení ve věci podmínek, žalovaný konstatuje, že rozhodnutí stavebního úřadu i žalovaného vycházelo ze zjištění, že předmětná stavba kabelových vedení, přeložek plynovodu a šaten fotbalového klubu do „biotopů“ vůbec nezasahuje. Vycházel při tom ze sdělení orgánu ochrany přírody, který uvedl, že záměr svou povahou a umístěním podle současného stupně poznání dotčeného území nevyžaduje vydání výjimky. Žalovaný nemá důvod odborné vyjádření orgánu ochrany přírody zpochybňovat. Dále uvedl, že výskyt zvláště chráněných organismů na trase dálnice D8 – část Lovosice – Řehlovice není plošný, ale je soustředěn do určitých lokalit, resp. biotopů. Absence specifikace, ve kterých lokalitách, o jakém množství a stavu populace má být zásah stavbou proveden, tedy jaká bude konkrétní míra zásahu do biotopu, byla jedním z důvodů zrušení výjimky soudem. Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří jako příslušný správní orgán k vydání rozhodnutí o výjimkách je povinna jednoznačně lokalizovat výskyt chráněných organismů. Kompetence Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří vydat odborné vyjádření vyplývá dle žalovaného mimo jiné z ustanovení § 65 zákona o ochraně krajiny.

Na vyjádření reagoval žalobce replikou ze dne 7.6.2011, ve které zdůraznil, že má aktivní legitimaci k podání předmětné žaloby. Dále uvedl, že trvá na tom, že žalovaný rozhodl nezákonně, resp. nepřezkoumatelně, neboť se odmítl zabývat návrhem žalobce na zahrnutí jím navržených 17 podmínek stanoviska EIA s poukazem na rozdílnost stanoviska přijatého dle staré právní úpravy a stanoviska EIA dle platné právní úpravy. K námitce týkající se absence podkladových rozhodnutí dle § 56 zákona o ochraně krajiny žalovaný opakovaně zdůraznil, že žalovaný rozhodl o povolení předmětných stavebních objektů předčasně a v rozporu s § 56 zákona o ochraně krajiny a v rozporu s § 3 a § 50 odst. 3 správního řádu, neboť v dané věci nemohl bez pravomocných výjimek vědět, zda stavební objekty škodlivě nezasahují do biotopů zvláště chráněných druhů organismů, přičemž vyjádření Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří nelze považovat za zjištění, o němž nejsou pochybnosti, neboť se dle žalobce jedná pouze o názor jednoho úřadu.

Žalobce zaslal soudu další vyjádření ze dne 20.6.2012. V tomto vyjádření žalobce odkázal na novou judikaturu zdejšího soudu ve vztahu k jeho námitce týkající se zákonnosti stanoviska SEA a stanoviska EIA. Zdůraznil, že dle jeho názoru, je-li stanovisko EIA nezbytným podkladem pro vydání stavebního povolení, pak je logické, že musí být totožné stanovisko EIA přezkoumáno spolu se stavebním povolením, jehož je podkladem. Žalobce uznává, že výběr varianty, resp. koridoru dálnice D8-0805 časově i věcně předchází jejímu umístění územním rozhodnutím, zároveň je však přesvědčen, že nezákonnost tohoto výběru má přímý vliv také na stavební povolení, kterým se povoluje stavba vybrané varianty záměru. Poukázal např. na skutečnost, že uložené relevantní podmínky stanoviska EIA mohou být zcela jiné pro zákonně vybranou variantu záměru a zcela odlišné pro nezákonně vybranou variantu. Například podmínky EIA týkající se zásahu do biotopů zvláště chráněných druhů organismů, krajinného rázu či hladiny podzemních vod budou pro velkou liniovou stavbu zcela jiné, pokud bude vedena krátkými tunely, a zcela jiné, pokud bude stavba vedena dlouhým tunelem.

Rovněž ve vztahu k výjimce ze zákazu stavět v chráněných krajinných oblastech dálnice žalovaný trvá na tom, že podmínky uložené v rozhodnutí o výjimce se týkají jak umístování, tak i povolování předmětných stavebních objektů, takže dle jeho názoru je možné nezákonnost tohoto rozhodnutí napadat jak v rámci žaloby proti územnímu rozhodnutí, tak v rámci žaloby proti stavebnímu povolení. To opírá o zákaz obsažený v § 26 odst. 1 písm. f) zákona o ochraně krajiny, kde je obsažen zákaz „stavět“ nové dálnice, sídelní útvary a plavební kanály. Skutečnost, že výjimka podle § 43 zákona o ochraně krajiny musí být povolena již před vydáním územního rozhodnutí o umístění stavby, přitom dle žalobce nijak nezpochybňuje nezbytnost existence výjimky i před vydáním stavebního povolení. Ve stavebním řízení je totiž nepochybně nutné dodržet případné uložené podmínky této výjimky. Zvláště za situace, kdy předmětná výjimka obsahuje podmínky, které se týkají stavebního řízení. Podle názoru žalobce bylo záměrem zákonodárce zajistit, aby povolená výjimka ze zákazu stavět novou dálnici musela být podkladem každé fáze povolování takové stavby. Dle žalobce nic nebrání tomu, aby jakékoliv podkladové či závazné stanovisko bylo předmětem přezkumu jak v rámci žaloby proti územnímu rozhodnutí, tak zároveň v žalobě proti stavebnímu povolení, pokud z jejich obsahu vyplývá, že se týkají jak umístování, tak povolování záměru.

Dále žalobce poukázal ve vztahu k námitce týkající se výjimek dle § 56 zákona o ochraně krajiny na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 14.12.2011, č.j. 10 A 149/2010-74. Z uvedeného rozhodnutí žalobce dovodil, že nelze žádný škodlivý záměr povolovat, pokud pravomocným rozhodnutím neskončí řešení předběžné otázky o jeho možném škodlivém zásahu do biotopů zvláště chráněných organismů. Pravomocné správní rozhodnutí

o výjimce tak nelze předčasně obejít pouhým vyjádřením orgánu ochrany přírody, neboť o výjimce ze strany účastníků řízení, jakými jsou občanská sdružení, mohou vyjít najevo skutečnosti, s nimiž tento správní orgán není seznámen.

Ve svém třetím vyjádření k věci ze dne 20.11.2012 žalobce poukázal na rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13.11.2012. Poukázal na skutečnost, že v tomto rozsudku byla řešena obdobná otázka ve vztahu k převzetí relevantních podmínek stanoviska EIA do rozhodnutí, a to tak, že bylo rozhodnuto zcela v souladu s žalobcovou námitkou obsaženou i v předmětné žalobě.

Společnost ochránců životního prostředí jako osoba zúčastněná na řízení uvedla, že považuje rozhodnutí žalovaného úřadu za protiprávní a navrhuje jeho zrušení.

Společnost GTS Czech s.r.o. a Ředitelství silnic a dálnic ČR jako osoby zúčastněné na řízení se k věci písemně nevyjádřily.

Primárně se soud zabýval otázkou aktivní žalobní legitimace žalobce.

Ve vztahu k možné aktivní žalobní legitimaci dle § 65 odst. 1 s.ř.s. soud uvádí následující. V ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s. je uvedeno, že kdo tvrdí, že byl na svých právech zkrácen přímo nebo v důsledku porušení svých práv v předcházejícím řízení úkonem správního orgánu, jímž se zakládají, mění, ruší nebo závazně určují jeho práva nebo povinnosti, (dále jen „rozhodnutí“), může se žalobou domáhat zrušení takového rozhodnutí, popřípadě vyslovení jeho nicotnosti, nestanoví-li tento nebo zvláštní zákon jinak. Pro možnost domáhat se aktivní žalobní legitimace dle tohoto ustanovení je nezbytně nutné, aby subjekt dovolávající se tohoto oprávnění byl nositelem veřejného hmotného subjektivního práva. V tomto směru soud poukazuje na bohatou a ustálenou judikaturu Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 4.2.2010, č.j. 7 As 2/2009-80, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 2061/2010, rozhodnutí ze dne 2.9.2009, č.j. 1 As 40/2009-251, rozhodnutí ze dne 7.12.2005, 3 As 8/2005-118, publikované ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod číslem 825/2006), ze které dle soudu jednoznačně vyplývá, že žalobce jakožto občanské sdružení, jehož hlavním cílem a posláním je dle jeho platných stanov ochrana přírody a krajiny, není nositelem hmotných práv. S tímto názorem koresponduje i názor Ústavního soudu vyjádřený v nález ze dne 6.1.1998, sp. zn. I. ÚS 282/97, kde je uvedeno, že práva vztahující se k životnímu prostředí přísluší pouze osobám fyzickým, jelikož se jedná o biologické organismy, které – na rozdíl od právnických osob – podléhají eventuálním negativním vlivům životního prostředí.

Vzhledem k výše uvedenému tedy soud konstatuje, že žalobce se nemůže v daném řízení domáhat své aktivní žalobní legitimace s odkazem na ustanovení § 65 odst. 1 s.ř.s.

Dále žalobce dovozoval svoji žalobní legitimaci s přihlédnutím k obsahu Aarhurské úmluvy a popřípadě v souvislosti s odkazem na směrnici Rady č. 85/337/EHS. I v otázce této žalobní legitimace se soud ztotožnil s dosavadní judikaturou Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 16.12.2010, č.j. 1 As 61/2010-98, rozsudek ze dne 6.8.2009, č.j. 9 As 88/2008-316, nebo rozsudek ze dne 3.3.2011, č.j. 1 As 7/2011-397). Z těchto rozhodnutí jednoznačně vyplývá, že Aarhurská úmluva nemá povahu „self-executing“ smlouvy, tzn. smlouvy samovykonatelné a přímo aplikovatelné. Ačkoli tedy Aarhurská úmluva nesporně patří do kategorie mezinárodních smluv, které jsou součástí českého právního řádu (tato úmluva byla publikována pod č. 124/2004 Sb.m.s. a splňuje podmínky stanovené čl. 10 Ústavy České republiky), v případě, že by stanovila něco jiného než zákon, nebylo by možno uplatnit pravidlo o aplikační přednosti této mezinárodní smlouvy před zákonem. Podle čl. 2

bodu 5 Aarhuské úmluvy se za „dotčenou veřejnost“ považuje veřejnost, která je nebo může být ovlivněna environmentálním rozhodováním, anebo která má na tomto rozhodování určitý zájem, přičemž pro účely této definice se u nevládních organizací podporujících ochranu životního prostředí a splňujících požadavky vnitrostátních právních předpisů předpokládá, že mají na environmentálním rozhodování zájem. Judikatorně pak bylo dovozeno, že nevládní organizace založené za účelem ochrany přírody musí splnit požadavky vnitrostátních předpisů, aby byly považovány za dotčenou veřejnost a měly přístup k soudu dle čl. 9 odst. 2 Aarhuské úmluvy. Aktivní legitimaci občanského sdružení tedy nelze dovozovat přímo z Aarhuské úmluvy.

Dle názoru soudu rovněž nelze aktivní žalobní legitimaci žalobce dovozovat přímo ze směrnice Rady č. 85/337/EHS. Aby mohla být žalobní legitimace žalobce dovozována přímo z uvedené směrnice, musely by dle soudu být splněny podmínky pro přímý účinek této směrnice. K tomu by došlo, pokud by uvedená směrnice nebyla ve stanovené lhůtě řádně implementována do vnitrostátního právního řádu. Dle názoru soudu došlo k řádné implementaci uvedené směrnice. Implementace této směrnice se projevuje dle soudu zejména v ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny, který umožňuje přístup dotčené veřejnosti k informacím a do příslušných správních řízení a odvozeně přes účastenství ve správním řízení i možnost dovolávat se příslušného soudního přezkumu velice široce a stanoví pouhou minimalistickou podmínku o tyto informace jednoduchým způsobem požádat a do předmětných správních řízení se po obdržení informace o jejich vedení přihlásit. Rovněž se implementace projevuje dle soudu v ustanovení § 23 zák. č. 100/2001 Sb., které umožňuje za splnění konkrétních podmínek občanským sdružením účastenství v navazujících správních řízeních, ve kterých bylo využito dokumentace nebo posudku, a rovněž umožňuje domáhat se občanským sdružením, jejichž předmětem činnosti je ochrana životního prostředí, veřejného zdraví nebo kulturních památek, v rámci soudního přezkumu zrušení rozhodnutí navazujícího na oznámení, dokumentaci či posudek. Dle názoru soudu tedy nejsou dány podmínky, aby se žalobce mohl domáhat aktivní legitimace přímo s odkazem na citovanou směrnici.

Dle názoru soudu tedy nelze vzhledem k výše uvedenému v žalobcově případě dovozovat s odkazem na Aarhuskou úmluvu nebo na směrnici Rady č. 85/337/EHS jeho aktivní legitimaci ve smyslu § 65 odst. 1 s.ř.s. ani ustanovení § 66 odst. 4 s.ř.s.

Naopak soud souhlasí s názorem žalobce, že je dána jeho aktivní žalobní legitimace ve smyslu § 65 odst. 2 s.ř.s. V citovaném ustanovení je uvedeno, že žalobu proti rozhodnutí správního orgánu může podat i účastník řízení před správním orgánem, který není k žalobě oprávněn podle odst. 1 citovaného ustanovení, tvrdí-li, že postupem správního orgánu byl zkrácen na právech, která jemu přísluší, takovým způsobem, že to mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí. Soud konstatuje, že je mezi účastníky nesporné, že žalobce byl účastníkem předmětného stavebního řízení. Ke splnění dalších podmínek pro přiznání žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s.ř.s. pak soud konstatuje, že žalobce ve své žalobě výslovně tvrdí, že byl postupem žalovaného dotčen na svých procesních právech takovým způsobem, že toto porušení procesních předpisů mohlo způsobit nezákonnost žalovaného i prvostupňového rozhodnutí. Skutečnost, že žalobce není k žalobě oprávněn podle § 65 odst. 1 s.ř.s., byla již konstatována výše. Dle názoru soudu byly tedy naplněny všechny zákonem předpokládané skutečnosti a žalobci náleží aktivní žalobní legitimace dle § 65 odst. 2 s.ř.s.

Následně tedy soud přikročil k projednání jednotlivých žalobních návrhů.

O věci soud rozhodoval na základě zmocnění § 51 odst. 1 s.ř.s. bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a žalobce nevyjádřil do dvou týdnů od doručení výzvy soudu svůj nesouhlas s takovým projednáním věci, a proto se má za to, že souhlas

s projednáním věci bez nařízení jednání udělil, když o uvedeném následku byl ve výzvě výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v ust. § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu, nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.

Ve vztahu k návrhu, kterým se žalobce domáhal zrušení Stanoviska Ministerstva životního prostředí ČR o hodnocení vlivů podle § 11 zákona o posuzování vlivů ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., uvádí soud následující. V souladu s ustanovením § 78 odst. 1 a 7 s.ř.s. může příslušný soud v rámci správního soudnictví v řízeních o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů rozhodnout vždy pouze a výhradně tak, že pokud je žaloba důvodná, zruší žalobou napadené rozhodnutí pro vady řízení nebo nezákonnost, nebo pokud žaloba důvodná není, zamítne ji. Dle ustanovení odst. 3 citovaného ustanovení pak může soud, zrušuje-li žalobou napadené rozhodnutí podle okolností zrušit i rozhodnutí správního orgánu nižšího stupně, které mu předcházelo. Právní úprava obsažená v hlavě II dílu 1 s.ř.s. věnovaném řízení o žalobách proti rozhodnutím správních orgánů jako obecný právní předpis však neumožňuje vydání výroku, kterým by byl zrušen správní akt, který byl podkladem pro rozhodování v řízení, ve kterém bylo vydáno žalobou napadené rozhodnutí. V daném konkrétním případě neumožňuje vydání takového výroku v rámci správního soudnictví ani žádný jiný zvláštní právní předpis. Proto nezbylo soudu nic jiného, než tento návrh žalobce výrokem ad I. odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., neboť neprojednatelnost uvedeného petitu považuje za nedostatek řízení, který je neodstranitelný, a nelze proto ve vztahu k tomuto návrhu v řízení pokračovat.

Ke stejnému závěru dospěl soud i ve vztahu k žalobcovu návrhu, kterým se domáhal zrušení rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 14.2.2001, č.j. M/100130/01 SRK/813/R-1057/00. I v tomto případě jde o správní rozhodnutí, které není žalobou napadeným správním rozhodnutím, ale podkladovým rozhodnutím. Soud je toho názoru, že v daném soudním řízení nelze dle platné právní úpravy toto podkladové rozhodnutí zrušit. Proto nezbylo soudu nic jiného, než tento návrh žalobce výrokem ad II. odmítnout dle § 46 odst. 1 písm. a) s.ř.s., neboť neprojednatelnost uvedeného petitu považuje za nedostatek řízení, který je neodstranitelný, a nelze proto ve vztahu k tomuto návrhu v řízení pokračovat.

Následně se soud zabýval žalobními námitkami vztahujícími se k žalobou napadenému rozhodnutí žalovaného.

K námitce týkající se zákonnosti procesu a následného stanoviska SEA ze dne 20.4.1995, č.j. OÚV/139/95, a z něho vycházejícího stanoviska EIA ze dne 15.11.1996, č.j. 400/3144/1618/OPVŽP/96 e.o., uvádí soud následující. Primárně se musel soud vypořádat s otázkou, zda vůbec námitky směřující proti procesu SEA a stanovisku EIA je možné uplatnit ve stavebním řízení. Při posouzení předmětné otázky vycházel soud především z ustanovení

§ 114 stavebního zákona, kde je mimo jiné uvedeno, že k námitkám účastníků řízení, které byly nebo mohly být uplatněny při územním řízení, při pořizování regulačního plánu nebo při vydání územního opatření o stavební uzávěře anebo územního opatření o asanaci území, se nepřihlíží.

Obdobným problémem se zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 8.9.2011, č.j. 1 As 83/2011-565, a dospěl k závěru, že uvedenou námitku měl žalobce uplatnit v rámci soudního přezkumu územního řízení. Zdejší soud pak neshledal žádný důvod, proč by se měl odchýlit od závěrů, ke kterým dospěl Nejvyšší správní soud. Stanovisko EIA je v první řadě podkladem pro územní řízení, v něm se také rozhoduje o umístění stavby na přesně určené pozemky. Otázka, které se týká námitka stěžovatele (tj. stanovení konkrétní trasy dálnice D 8), byla předmětem územního řízení. Její posouzení ze strany správních orgánů mohlo být přezkoumáno soudem pouze v souvislosti s žalobou proti územnímu rozhodnutí. K souboru námitek stěžovatele týkajících se procesu SEA a stanoviska EIA, pokud se týkají výběru trasy dálnice D 8, nelze ve stavebním řízení přihlídnout. Předmětem stavebního řízení není umísťování stavby do území (v daném případě tedy výběr konkrétní trasy dálnice), nýbrž stanovení závazných podmínek pro provedení a užívání stavby. Stavební řízení není pokračováním územního řízení. Předmět obou těchto řízení a okruh otázek, které se v nich řeší, je odlišný. V souladu s ustanovením § 114 stavebního zákona lze námitky vztahující se k předmětu územního řízení uplatnit pouze v tomto typu řízení, nikoliv v řízení navazujícím.

Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že tato námitka žalobce je zcela nedůvodná, neboť jí vůbec není možné úspěšně uplatnit v předmětném soudním řízení. S ohledem na skutečnost, že soud dospěl k závěru, že žalobce nemohl úspěšně uplatnit v daném řízení své námitky týkající se zákonnosti procesu SEA a stanoviska EIA, nepovažoval již soud za nutné podrobně se zabývat dalšími argumenty vztahujícími se k této žalobní námitce, které předložili účastníci.

K námitce, ve které se žalobce domáhal přezkumu rozhodnutí ministra životního prostředí ze dne 14.2.2001, č.j. M/100130/01 SRK/813/R-1057/00, kterým byla udělena výjimka dle § 43 zákona o ochraně krajiny ze zákazu stavět nové dálnice na území chráněné krajinné oblasti, uvádí soud následující. I v případě této námitky se soud primárně zabýval otázkou její přípustnosti v daném řízení. Otázkou možnosti přezkumu přímo výše citovaného rozhodnutí ministra v rámci stavebního řízení se rovněž zabýval již výše zmíněný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8.9.2011, č.j. 1 As 83/2011-565. I ve vztahu k této námitce se zdejší soud zcela ztotožnil se závěry Nejvyššího správního soudu obsaženými v citovaném rozsudku a neshledal žádný důvod se od těchto závěrů odchýlit.

V rovině správního procesu je rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně krajiny zcela nepochybně samostatným správním rozhodnutím, které vůči rozhodnutím dle stavebního zákona představuje řetězcí se správní rozhodnutí, nikoliv subsumovaný akt. Ovšem Nejvyšší správní soud dospěl v rozsudku ze dne 1.6.2011, č.j. 1 As 6/2011-347, k závěru, že nelze spolehlivě dovodit, zda by soudy považovaly v roce 2001 žalobu podanou proti rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně krajiny za přípustnou. Jakékoliv současné úvahy by proto byly čirými spekulacemi. Soud zdůrazňuje, že za akceptovatelné lze považovat pouze takové řešení, které by nevedlo k odmítnutí přístupu k soudu. Proto soud uchopil posouzení této námitky z jiného úhlu pohledu. Rozhodnutí o udělení výjimky dle § 43 zákona o ochraně krajiny nabylo účinnosti v roce 2001. Toto rozhodnutí bylo podkladem územního rozhodnutí. Námitky proti rozhodnutí o udělení výjimky tak bylo možné uplatnit v územním řízení. Pokud snad v dané době nebyl možný samostatný soudní přezkum rozhodnutí o udělení výjimky, jak tvrdí žalobce, nepochybně bylo možné napadnout žalobou územní rozhodnutí a v jejím rámci se domáhat na základě § 75 odst. 2 s.ř.s. soudního

přezkumu rozhodnutí o udělení výjimky. Výše označené rozhodnutí o udělení výjimky nicméně nebylo podkladem stavebního řízení, ostatně ani žalovaný nevyjmenovává ve stavebním povolení toto rozhodnutí o udělení výjimky mezi podklady, z nichž vycházel. Žalobce se z tohoto důvodu nemohl domáhat jeho soudního přezkumu v rámci žaloby proti stavebnímu povolení na základě § 75 odst. 2 s.ř.s. Smyslem § 75 odst. 2 s.ř.s. je podrobit soudnímu přezkumu úkony, u nichž nejsou splněny procesní podmínky pro jejich samostatné přezkoumání soudem. Bylo-li možné rozhodnutí o výjimce přezkoumat na základě tohoto ustanovení v rámci žaloby proti územnímu rozhodnutí, neexistuje žádný racionální důvod, proč by měl být připuštěn jeho soudní přezkum i v souvislosti s žalobou proti stavebnímu povolení (tedy dvojí soudní přezkum).

Vzhledem k výše uvedenému dospěl soud k závěru, že tato námitka žalobce je zcela nedůvodná, neboť jí vůbec není možné úspěšně uplatnit v předmětném soudním řízení. S ohledem na skutečnost, že soud dospěl k závěru, že žalobce nemohl úspěšně uplatnit v daném řízení své námitky týkající se zákonnosti předmětného rozhodnutí dle § 43 zákona o ochraně krajiny o povolení výjimky, nepovažoval již soud za nutné podrobně se zabývat dalšími argumenty vztahujícími se k této žalobní námitce.

K námitce žalobce, že rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 26.3.2007, č.j. 530/81 R/07-Abt/UL, kterým bylo potvrzeno rozhodnutí Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří dle § 12 a § 44 zákona o ochraně krajiny ze dne 25.9.2006, č.j. 00170/CS/SR/-XII-8/06/Pe, bylo zrušeno rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 30.3.2010, č.j. 5 A 48/2010-108, a vzhledem k tomu, že se jedná o podkladové rozhodnutí předmětného stavebního povolení, je to důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí a stavebního povolení, uvádí soud následující.

Ve vztahu k této námitce je nutno zdůraznit, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 23.2.2010 a nabylo právní moci dne 11.3.2010. Předmětné rozhodnutí bylo tedy vydáno a dokonce i nabylo právní moci dříve, než bylo výše uvedené rozhodnutí Ministerstva životního prostředí zrušeno.

Důvodem pro zrušení stavebního povolení a žalobou napadeného druhostupňového rozhodnutí nemůže být skutečnost, že podkladové rozhodnutí o souhlasu se zásahem do krajinného rázu bylo po nabytí právní moci stavebního povolení zrušeno rozhodnutím soudu. Vyplývá to ze zásady, dle níž soud vychází ze skutkového a právního stavu ke dni vydání správního rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), zásady presumpce zákonnosti správních aktů a zásady ochrany práv nabytých v dobré víře. Soudní řízení není prodloužením správního řízení, v němž by bylo lze zohlednit skutečnosti, jež nově nastaly po vydání rozhodnutí, ale retrospektivním přezkumem pravomocného správního rozhodnutí. Zrušení rozhodnutí, které bylo podkladem pro vydání jiného rozhodnutí, je důvodem pro obnovu tohoto navazujícího správního řízení, nikoli pro zrušení navazujícího rozhodnutí v rámci správního soudnictví.

Tuto námitku žalobce tedy soud shledal jako zcela nedůvodnou.

K námitce týkající se absence podkladových rozhodnutí - výjimky k zásahu do biotopů zvláště chráněných druhů organismů uvádí soud následující. Mezi účastníky řízení je nesporné, že v územním rozhodnutí ze dne 26.3.2002 č.j. výst.:3231-1157/97/2001, resp. v rozhodnutí ze dne 5.6.2003, sp. zn. UPS/64/62741/03/Zá je v podmínce č. 32 uvedeno, že k žádosti o stavební povolení bude předložena pravomocná výjimka Ministerstva životního prostředí ze zákazů uvedených v § 49 odst. 1 a § 50 odst. 2 zákona o ochraně krajiny podle § 56 zákona o ochraně krajiny. Mezi účastníky řízení je rovněž nesporné, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 12.1.2009, č.j. 7 Ca 99/2006-65, bylo ještě před podáním žádosti o stavební povolení zrušeno pravomocně (právní moc 17.3.2009) rozhodnutí

Ministerstva životního prostředí ze dne 5.3.2003, č.j. 17958/02-OOP/4766/02, a rozhodnutí ministra životního prostředí o rozkladu ze dne 14.2.2006, č.j. 800/M/0610303/ENV/06. V důsledku toho tedy ještě před zahájením řízení byla zrušena výjimka k zásahu do biotopů kriticky a silně ohrožených druhů organismů. Je rovněž mezi účastníky nesporné, že rozsudkem Městského soudu v Praze ze dne 29.5.2009, č.j. 7 Ca 162/2008-173, bylo před vydáním žalobou napadeného rozhodnutí zrušeno rozhodnutí Ministerstva životního prostředí ze dne 4.6.2004, č.j. 530/460/04-RNDR.Abt.-UL. Po zahájení správního řízení ještě před vydáním stavebního povolení tedy bylo pravomocně (právní moc 8.9.2009) zrušeno povolení výjimky ze základních podmínek ochrany vybraných druhů zvláště chráněných rostlin a živočichů.

Prvoinstanční správní orgán si připsím ze dne 22.7.2009 vyžádal vyjádření Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří, zda je nutné vydání výjimky k zásahu do biotopů zvláště chráněných, kriticky a silně ohrožených druhů živočichů a rostlin. Správa Chráněné krajinné oblasti České středohoří ve vyjádření ze dne 21.8.2009 uvedla k jednotlivým stavbám, že záměr svou povahou a umístěním podle současného stupně poznání dotčeného území nevyžaduje vydání výjimky dle § 56 zákona o ochraně krajiny ze zákazů u zvláště chráněných organismů dle § 49 resp. § 50 uvedeného zákona. Dále uvedla, že z odůvodnění zrušených výjimek je patrné, že výskyt zvláště chráněných organismů v trase stavby D 0805 není plošný, ale je soustředěn do určitých lokalit, resp. biotopů.; některé stavební objekty stavby svým charakterem či umístěním tedy nepředstavují samy o sobě zásah do míst s výskytem zvláště chráněných organismů či jejich biotopů.

V ustanovení § 49 odst. 1 zákona o ochraně krajiny je uvedeno, že zvláště chráněné rostliny jsou chráněny ve všech svých podzemních a nadzemních částech a všech vývojových stádiích; chráněn je rovněž jejich biotop. Je zakázáno tyto rostliny sbírat, trhat, vykopávat, poškozovat, ničit nebo jinak rušit ve vývoji. Je též zakázáno je držet, pěstovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat nebo nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

V ustanovení § 50 odst. 1 zákona o ochraně krajiny je pak uvedeno, že zvláště chránění živočichové jsou chráněni ve všech svých vývojových stádiích. Chráněna jsou jimi užívaná přirozená i umělá sídla a jejich biotop. Vybrané živočichy, kteří jsou chráněni i uhynulí, stanoví Ministerstvo životního prostředí obecně závazným právním předpisem. V odstavci 2 citovaného ustanovení je uvedeno, že je zakázáno škodlivě zasahovat do přirozeného vývoje zvláště chráněných živočichů, zejména je chytat, chovat v zajetí, rušit, zraňovat nebo usmrcovat. Není dovoleno sbírat, ničit, poškozovat či přemísťovat jejich vývojová stadia nebo jimi užívaná sídla. Je též zakázáno je držet, chovat, dopravovat, prodávat, vyměňovat, nabízet za účelem prodeje nebo výměny.

V ustanovení § 56 odst. 1 zákona o ochraně krajiny je mimo jiné uvedeno, že výjimky ze zákazů u památných stromů a zvláště chráněných druhů rostlin a živočichů podle § 46 odst. 2, § 49 a 50 v případech, kdy jiný veřejný zájem převažuje nad zájmem ochrany přírody, nebo v zájmu ochrany přírody, povoluje orgán ochrany přírody.

V daném konkrétním případě, kdy je územním rozhodnutím jednoznačně stanoveno, že k žádosti o povolení stavby musí být předložena pravomocná výjimka ze zákazů obsažených v § 49 odst. 1 a 50 odst. 2 zákona o ochraně krajiny, nemůže dle soudu rozhodnutí o výjimce nahradit pouhé neformální stanovisko Správy Chráněné krajinné oblasti České středohoří. Aby orgán ochrany přírody mohl udělení výjimky řádně zhodnotit, musí posoudit dvě dílčí otázky: za prvé, zda předmětné stavby mohou zasáhnout do biotopů zvláště chráněných rostlin a živočichů a zda předmětné stavby mohou nějak narušit ochranu těchto organismů zakotvenou v ustanoveních § 49 a § 50 zákona o ochraně krajiny, a za druhé, zda v případě hrozby porušení ochrany obsažené v citovaných ustanoveních zákona o ochraně krajiny, převažuje jiný veřejný zájem nad zájmem ochrany přírody, nebo zda je takový zásah

přímo v zájmu ochrany přírody. Posouzení druhé otázky tedy nevyhnutelně předpokládá předchozí posouzení otázky první. V daném konkrétním případě tedy po zrušení původních rozhodnutí o výjimkách není akceptovatelný názor, že má být orgánem ochrany přírody rozhodováno o výjimkách dle § 56 zákona o ochraně krajiny pouze v případě, kdy by dospěl k závěru, že posuzovanou stavbou by mohlo dojít k porušení zákazů obsažených v § 49 a 50 zákona o ochraně krajiny, neboť v takovém případě by si správní orgán mimo jakékoliv správní řízení posoudil otázku existence porušení uvedených zákazů, a podle tohoto správního uvážení pak zahájil či nezahájil správní řízení o výjimce. V takovém případě by bylo zcela ponecháno v kompetenci orgánu ochrany přírody mimoprocení posouzení určité otázky. Takový postup ovšem evidentně připouští značné riziko v právním státě nepřipustné libovůle, neboť nezaručuje, že s obdobnými případy bude nakládáno obdobně a takový postup rovněž neposkytuje dostatečné záruky rovného přístupu k účastníkům řízení. Orgán ochrany přírody v takovém případě nejenže svou kompetenci odvozuje od svého vlastního posouzení, ale výsledek tohoto posouzení v některých případech nemusí být ani zřejmý, a především už vůbec nemusí být zřejmé, jaké úvahy jej k jeho závěru vedly a které skutečnosti vzal při svých úvahách v potaz. Účastník daného stavebního řízení, v němž mohou být dotčeny zájmy ochrany přírody a krajiny, by tak v případě, že by orgán ochrany přírody žádné rozhodnutí o výjimkách nevydal, neznal vůbec důvody takového postupu orgánu ochrany přírody. Při posouzení věci soud vycházel ze závěrů rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu obsažených v usnesení ze dne 12.10.2004, č.j. 4 A 97/2001-48, které se týkalo posouzení obdobné otázky.

Z výše uvedeného tedy dle soudu vyplývá, že v daném případě mělo být zahájeno příslušné správní řízení při šetření práv všech relevantních účastníků řízení a v rámci správního řízení mělo být příslušným orgánem ochrany přírody rozhodnuto, zda v daném případě povolením předmětných staveb může dojít k porušení zákazů obsažených v § 49 a § 50 zákona o ochraně krajiny a pokud ano, zda bude vydána výjimka dle § 56 citovaného zákona. Postupem správních orgánů, kdy rozhodnutí ve správním řízení bylo nahrazeno neformálním vyjádřením orgánu ochrany přírody, došlo mimo jiné k závažnému poškození procesních práv žalobce ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s., které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Tuto námitku žalobce tedy shledal soud jako zcela důvodnou.

K námitce žalobce, že měl prvostupňový správní orgán poukaz žalobce na existenci 17 relevantních podmínek povolení stavby obsažených ve stanovisku EIA vyhodnotit jako 17 samostatných námitků a s každou takovou námitkou se samostatně vypořádat, uvádí soud následující.

V ustanovení § 114 odst. 1 stavebního zákona je uvedeno, že účastník řízení může uplatnit námitky proti projektové dokumentaci, způsobu provádění a užívání stavby nebo požadavkům dotčených orgánů, pokud je jimi přímo dotčeno jeho vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě.

V souladu s uvedeným ustanovením nelze považovat skutečnosti, na které poukazoval žalobce před prvostupňovým orgánem ve vztahu k nevypořádání se s podmínkami obsaženými ve stanovisku EIA, za námitky účastníka ve smyslu § 114 odst. 1 stavebního zákona, neboť povolenými stavbami nemohlo být žádný způsobem dotčeno žalobcovo vlastnické právo nebo právo založené smlouvou provést stavbu nebo opatření nebo právo odpovídající věcnému břemenu k pozemku nebo stavbě. Vzhledem ke skutečnosti, že účastenství žalobce jako občanského sdružení, jehož hlavním posláním podle stanov je ochrana přírody a krajiny, se odvíjí od ustanovení § 70 zákona o ochraně krajiny, nepřipadá

vůbec možnost uplatnění námitek ve smyslu § 114 odst. 1 stavebního zákona v jeho případě v úvahu. V tomto směru se tedy soud plně ztotožnil se závěry žalovaného. A tuto námitku žalobce vyhodnotil soud jako nedůvodnou.

K námitce žalobce, že v odůvodnění stavebního povolení se měl prvostupňový orgán vypořádat s relevantními podmínkami obsaženými ve stanovisku EIA ze dne 15.11.1996, soud uvádí následující.

Prvostupňový správní orgán i žalovaný vycházeli z předpokladu, že v daném případě bylo stanovisko EIA vydáno před účinností zákona o posuzování vlivů a ustanovení § 10 odst. 4 citovaného zákona, kde je mimo jiné uvedeno, že při rozhodování bere správní úřad vždy v úvahu obsah stanoviska; jsou-li ve stanovisku uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí, zahrne je do svého rozhodnutí; v opačném případě uvede důvody, pro které tak neučinil nebo učinil jen částečně, se na daný případ nevztahuje. Pod optikou tohoto právního názoru dospěl žalovaný k závěru, že stavební úřad jako prvostupňový orgán nepochybil, pokud podmínky stanoviska EIA do vydaného rozhodnutí nepřevzal.

Otázkou posouzení postavení stanoviska EIA vydaného před účinností zákona o posuzování vlivů v rámci stavebního řízení se již zabýval Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 19.1.2010, č.j. 1 As 91/2009-83. Toto rozhodnutí se týkalo přímo stanoviska EIA vydaného dne 15.11.1996, které je předmětem žalobní námítky i v daném soudním řízení.

Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „K otázce závaznosti stanoviska EIA zdejší soud uvádí, že posouzení vlivů na životní prostředí bylo provedeno podle zákona č. 244/1992 Sb., ovšem napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 26. 3. 2007, tj. po nabytí účinnosti zákona č. 100/2001 Sb., který provádí směrnici 85/337/EHS ze dne 27. 6. 1985, o posuzování vlivů některých veřejných a soukromých záměrů na životní prostředí. Zákon č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, by měl být od 1. 5. 2004 vykládán v souladu s právem Evropské unie. Stanovisko EIA, i když bylo vydáno podle zákona č. 244/1992 Sb., by proto mělo být závazným podkladem (podle § 10 zákona č. 100/2001 Sb.) pro rozhodnutí správního orgánu. Podle článku 8 uvedené směrnice platí, že výsledky jednání a informace shromážděné podle článků 5, 6 a 7 (kam spadají rovněž stanoviska dotčených orgánů k posouzení vlivů) musí být brány v úvahu v povolovacím řízení. Totéž vyplývá rovněž se smyslu a účelu ustanovení § 10 odst. 4 zákona č. 100/2001 Sb., které stanoví, že správní úřad, který vydává rozhodnutí nebo opatření podle zvláštních právních předpisů (dále jen "rozhodnutí"), zveřejní žádost o vydání tohoto rozhodnutí, a to vždy alespoň na internetu. Při svém rozhodování bere vždy v úvahu obsah stanoviska. Bez stanoviska nelze vydat rozhodnutí nebo opatření nutná k provedení záměru v žádném správním ani jiném řízení nebo v jiném postupu podle zvláštních právních předpisů. V těchto řízeních a postupech je příslušný úřad dotčeným správním úřadem. Při svém rozhodování bere správní úřad vždy v úvahu obsah stanoviska. Jsou-li ve stanovisku uvedeny konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí, zahrne je do svého rozhodnutí; v opačném případě uvede důvody, pro které tak neučinil nebo učinil jen částečně. Rozhodnutí musí vždy obsahovat odůvodnění.

Citované ustanovení je spíše procesním ustanovením, které zakotvuje povinnost rozhodujícího správního orgánu brát v úvahu obsah stanoviska EIA, případně řádně odůvodnit, proč se od daného stanoviska ve svém rozhodnutí odklonil. Ustanovení § 10 zákona č. 100/2001 Sb. rovněž stanoví, že stanovisko EIA je povinným podkladem pro všechna správní řízení a že konkrétní požadavky týkající se ochrany životního prostředí mají být zahrnuty do rozhodnutí správního úřadu. Není určující, je-li takové ustanovení obsaženo v zákoně o posuzování vlivů na životní prostředí; pokud by uvedené procesní ustanovení bylo obsaženo např. ve správním řádu, v zákoně o ochraně přírody a krajiny či jiných složkových zákonech, dosáhl by zákonodárce stejného výsledku.

Podle přechodného ustanovení § 24 zákona č. 100/2001 Sb. (jehož znění od nabytí účinnosti zákona nedostalo změn) oprávněná osoba, která získala osvědčení podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů, a vyhlášky č. 499/1992 Sb., o odborné způsobilosti pro posuzování vlivů na životní prostředí a o způsobu a průběhu veřejného projednání posudku, se považuje za držitele autorizace podle § 19 (odstavec 1). Posouzení zahájená před účinností tohoto zákona se dokončí podle zákona č. 244/1992 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (odstavec 2). Přechodná ustanovení se tak dotýkají pouze dvou otázek, kterými jsou autorizace ke zpracování dokumentace a posudku podle § 19 zákona a dokončení posouzení zahájených před účinností zákona. Při interpretaci ustanovení § 24 odst. 2 zákona („dokončení posouzení“) je nezbytné rozlišit dva případy: prvním je posouzení procesu vytváření stanoviska EIA, druhým je otázka použití již vypracovaného stanoviska. Ustanovení § 24 odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb. se nepochybně aplikuje tehdy, nebyl-li proces posouzení vlivů zahájeného podle zákona č. 244/1992 Sb. dokončen před nabytím účinnosti zákona č. 100/2001 Sb. V posuzovaném případě však bylo stanovisko vydáno v roce 1996, tj. před nabytím účinnosti zákona č. 100/2001 Sb. Naopak na použití nebo závaznost již vypracovaného stanoviska EIA je nezbytné pohlížet optikou eurokonformního výkladu a interpretovat zákon č. 100/2001 Sb. v souladu s cíli a záměry této právní úpravy.

Podle § 1 odst. 3 zákona č. 100/2001 Sb. je účelem posuzování vlivů na životní prostředí získat objektivní odborný podklad pro vydání rozhodnutí, popřípadě opatření podle zvláštních právních předpisů a přispět tak k udržitelnému rozvoji společnosti. Pojmem „posuzování“ podle § 24 odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb. je pak s ohledem na § 1 téhož zákona nutné rozumět proces posuzování vlivů od jeho zahájení do vydání stanoviska EIA. Zohlednění nebo použití vypracovaného stanoviska v navazujících správních řízeních je otázkou, jež nespadá do rozsahu ustanovení § 24 zákona č. 100/2001 Sb. Argumentem a contrario lze dovodit, že neupravují-li přechodná ustanovení otázku závaznosti stanoviska EIA, musí být v následných správních řízeních zahájených po nabytí účinnosti zákona č. 100/2001 Sb. se stanoviskem EIA nakládáno v souladu s § 10 odst. 4 téhož zákona, bez ohledu na to, zda bylo stanovisko vydáno podle zákona č. 244/1992 Sb. nebo podle zákona č. 100/2001 Sb. Takový závěr je navíc plně v souladu s požadavky kladenými na tuzemskou legislativu právem Evropské unie.“

Zdejší soud neshledal nižádného důvodu k tomu, aby se odchýlil od výše obsáhle citovaného stanoviska Nejvyššího správního soudu. Z výše citovaného rozboru jednoznačně vyplývá, že požadavek žalobce, aby do stavebního povolení byly zahrnuty relevantní podmínky obsažené ve stanovisku EIA a v případě jejich nezahrnutí byl tento krok odůvodněn, byl zcela oprávněný. Správní orgány při nevyhovění tomuto požadavku postupovaly v rozporu se zákonem. V postupu správních orgánů spatřuje soud nezákonnost ve smyslu § 78 odst. 1 s.ř.s.

Pro úplnost soud poznamenává, že po celé správní řízení správní orgány zastávaly názor, že s ohledem na skutečnost, že konkrétní stanovisko EIA bylo vyhotoveno před účinností zákona o posuzování vlivů, neměly povinnost zahrnout relevantní podmínky do stavebního povolení. Až ve vyjádření k žalobě žalovaný své stanovisko korigoval v tom směru, že relevantní podmínky by zcela jistě do stavebního rozhodnutí zahrnul, ale žádné z podmínek, na které žalobce v rámci správního řízení poukazoval, jako relevantní neshledal, a proto se k podmínkám obsaženým ve stanovisku EIA nevyjádřil. V souladu s ustanovením § 75 odst. 1 s.ř.s. soud vycházel při posouzení předmětné žaloby z právního názoru žalovaného obsaženého v žalobou napadeném rozhodnutí.

S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí žalovaného výrokem ad III. zrušil pro nezákonnost a vady řízení spočívající v podstatném porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. a vrátil mu věc k dalšímu řízení. Současně zrušil i výše citované prvoinstanční rozhodnutí Městského úřadu Lovosice, odboru stavebního úřadu a územního plánování o povolení stavby, neboť výše zmíněná vada řízení a nezákonnost zatěžovaly předmětné řízení již v prvním stupni (§ 78 odst. 1 věty první a § 78 odst. 3 a 4 s.ř.s.). V dalším řízení bude pak správní orgán podle § 78 odst. 5 s.ř.s. vázán právním názorem, který byl vysloven v tomto zrušujícím rozsudku.

Žalobce měl v projednávané věci plný úspěch, a proto soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. uložil žalovanému povinnost zaplatit mu do třiceti dnů od právní moci rozsudku náhradu nákladů řízení v celkové výši 2 050,- Kč, která se skládá z částky 2 000,- Kč za zaplacený soudní poplatek a 50,- Kč za poštovné.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 11. března 2013

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D., v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Markéta Kubová